

ОПШТИНА ВЕЛИКА ПЛАНА
Коалиција организација особа са
инвалидитетом
из Велике Плана

„ВОЉА ЗА ЖИВОТОМ“

ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ
У ОБЛАСТИ ИНВАЛИДНОСТИ
За период 2015. – 2018. године

Велика Плана, јануар, 2015. године

САДРЖАЈ:

Увод.....	3
Основ за израду ЛПАИ-а.....	4
Увођење области инвалидности у локалне политике.....	5
Контекс- основ не информације о подручју општине Велика Плана.....	6
Геостратешки положај општине Велика Плана и предности.....	6
Основне демографске карактеристике и индикатори са пројекцијом демографског развоја – становништво и мрежа развоја насеља.....	7
Привредне делатности на подручју општине.....	9
Анализа кључних актера у заједници у погледу могућности да допринесу успешном спровођењу стратегије	10
Јединица локалне самоуправе Велика Плана.....	10
Општинска управа.....	11
Анализа стања.....	11
ВИЗИЈА.....	15
МИСИЈА.....	15
Приоритети.....	15
Стандардно правило 1 – Подизање свести	16
Стандардно правило 4 – Сервиси службе подршке	17
Стандардно правило 6 – Образовање	18
Стандардно правило 7 – Запошљавање	19

УВОД

Позитивни трендови за побољшање квалитета живота особа са инвалидитетом (у даљем тексту ОСИ) у Србији огледају се:

- У ратификацији Стандардних правила Уједињених нација о изједначавању могућности ОСИ;
- УН Конвенције о правима ОСИ;
- Закон о социјалној заштити
- Закона о спречавању дискриминације;
- Закона о спречавању дискриминације ОСИ;
- Закона о запошљавању и професионалној рехабилитацији ОСИ;
- Закона о удружењу грађана;
- Измена и допуна Закона о основама система образовања (инклузија);
- Националне стратегије о смањењу сиромаштва;
- Национални акциони план укључивања инвалидности у редован систем

Општина Велика Плана све више пружа услове за квалитетнији живот ОСИ.

Истовремено је и покрет ОСИ све више подржан јер у Великој Плани дуги низ година делују следеће организације ОСИ (ООСИ):

1. Удружење особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана
2. Општинска организација слепих и слабовидих лица Велика Плана
3. Општинска организација глувих и наглувих лица Велика Плана
4. Удружење цивилних жртава рата
5. Удружење ратних војних инвалида Велика Плана
6. Удружење особа са ампутацијама Велика Плана
7. Савез за спорт и рекреацију инвалида „ Морава „ Велика Плана

Ове организације удружене су у коалицију „ Координациони одбор организација особа са инвалидитетом „ Велика Плана.

Методологија

У изради Локални план акције у области инвалидности (ЛПАИ) користили смо се свим домаћим и међународним законима и актима, а користили смо Шведску методу „ Агенда 22“ која помаже доношење планова на нивоу локалних заједница и базирана је на Стандардним правилима УН-а за изједначавање могућности за ОСИ и усвојеном политиком у области инвалидности у Србији.

Иницијатива за покретање активности за израду ЛПАИ-а које се односе на ОСИ а настала је у оквиру коалиционог пројекта организација особа са инвалидитетом (ООСИ) , које се баве проблематиком особа са инвалидитетом на територији општине Велика Плана.

Коалиција је настала као резултат заједничког рада радиће на плановима према својим потребама и постојећим ресурсима у локалној заједници. Циљ пројекта је укључивање питања инвалидности у локалну политику и израда ЛПАИ за период 2015. – 2018. године који би представљао план деловања свих социјалних актера у Великој Плани као будућег развијеног друштва. Затим да локална заједница подржи локалну

коалицију ООСИ која је укључена у процес развоја ЛПАИ, припрема ЛПАИ-а и усвајање ЛПАИ-а.

Потребно је редефинисати постојећу политику према ОСИ у циљу побољшања њиховог материјалног положаја, уједначавања права, образовања и рехабилитације, те осигуравања равноправног укључивања у друштвену заједницу. Адекватна политика усмерена према ОСИ подразумева доношење плана акције за укључивање ОСИ који обезбеђује промовисање основних људских права и темељних слобода ОСИ, као и поштовање социјалне правде, достојанства и вредности сваке особе. План акције односио би се на све особе, без обзира на околности настанка оштећења. На основу задатака и низа одржаних састанака, организације особа са инвалидитетом у току 2014. године су спровеле истраживања, пописале потребе особа са инвалидитетом и ресурсе у општини Велика Плана.

У многим званичним документима ОСИ су препознате као категорија становништва која се налази на доњој лествици сиромаштва и социјалне искључености.

Основ за израду ЛПАИ-а је:

- Устав Србије;
- Усвојене политике у области инвалидности у Србији;
- Стандардна правила УН-а за изједначавање могућности за особе са инвалидитетом и Агенда 22;
- Акциони план Савета Европе за промоцију права и пуног учествовања у друштву ОСИ: Унапређивање квалитета живота ОСИ у Европи 2006 -2015. године;
- Конвенција УН-а о правима особа са инвалидитетом (коју је потписала Србија и ратификована је 29.05.2009. године);
- Конвенција УН-а о правима детета;
- Конвенција УН-а о људским правима;
- Извршени попис потреба ОСИ у општини Велика Плана и попис постојећих ресурса;
- Усвојена Стратегија развоја социјалне заштите општине Велика Плана 2013 – 2017. године

Радну групу која је радила на изради предлога Нацрта ЛПАИ-а за општину Велика Плана сачињавали су следећи чланови:

- Радован Радуловић, координатор за израду ЛПАИ'-а у области инвалидности и председник Удружења особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Борјанка Јовановић, референт у Удружењу особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Душка Ступар, администратор у Удружењу особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Др Мирјана Барјактаревић, председник саветодавног одбора за социјална питања, директор Дома здравља Велика Плана;
- Др Снежана Милојевић, педијатар, члан саветодавног одбора за социјална питања Скупштине Општине;
- Драгана Грујић, директор Центра за социјални рад Велика Плана;

- Живорад Марјановић, секретар Општинске организације глувих и наглувих, слепих и слабовидних лица Велика Плана и
- Милорад Златковић, председник Удружења особа са ампутацијом Велика Плана

Увођење области инвалидности у локалне политике

Велика Плана је општина са око 44.470 становника. Према незваничним подацима од тог броја 8-9% становништва су особе са различитим инвалидитетом. Нема прецизних и поузданих података о особама са инвалидитетом, нарочито о карактеру, врстама и нивоу оштећења, а не постоје ни укупни статистички подаци о особама са инвалидитетом. Тачан број би се утврдио након пописа становништва и израде јединствене базе података у општини. Када је у питању Општина Велика Плана она има добар геостратешки положај и позицију регионалног центра са заступљеним природним, материјалним и људским ресурсима. Усвојена је:

- Стратегија развоја социјалне заштите општине Велика Плана

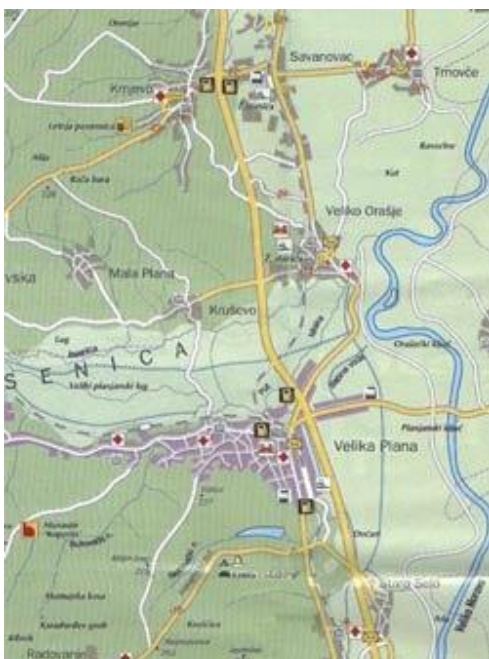
Према подацима добијеним од Полицијске станице Велика Плана, регистровано је око 159 НВО-а. Секторално се могу поделити на организације:

- а) за заштиту људских права
- б) за екологију и заштиту животне средине
- в) за хуманитарна, социјална и здравствена питања
- г) за решавање проблема ОСИ
- д) за спорт, културу и туризам
- ђ) за питања младих
- е) за развој у локалној заједници
- ж) за медије (удружење новинара)
- з) канцеларија за младе

На територији општине Велика Плана, највећи је број НВО-а које раде у корист чланства кроз провођење пројеката или акција од ширег друштвеног значаја.

Велика Плана

Геостратешки положај општине Велика Плана и предности

Општина Велика Плана захвата административну територију величине 345,49 км², на којој живи 45.725 становника (Попис 2011. године) – наведени број обухвата и грађане који су на привременом раду, односно боравку у иностранству а њих је 4.673 лица. Просечна густина насељености износи 128,9 стан./км². Становништво је насељено у 13 насеља.

Као просторни систем, општина Велика Плана лежи у плодној великоморавској низији, којом поред реке Велике Мораве и њених притока, „протиче„ и најзначајнији инфраструктурни коридор, на њој су сконцентрисана насеља, природни потенцијали и активности. Управо овај коридор представља осовину развоја Србије, а истовремено је само део значајне европске осовине развоја, којом се управо на исходишту Велике Плана, спаја са краком. Овакав географски положај је значајна упоредна предност у односу на друге просторне целине, и пружа потенцијале који се много активније морају експлоатисати у дугорочном развоју општине.

Положај општине Велика Плана садржи неколико кључних елемената од којих зависи њен просторни развој, односно економски, социјални и еколошки квалитет развоја Велике Плана као урбаног центра и 12 сеоских или мање урбаних насеља општине. Ти елементи су:

- Аутопут – коридор X
- Велика Плана
- Положајни централитет
- Контекст регионалног повезивања и усаглашавања

Општина Велика Плана налази се у централном делу Републике Србије и највећим својим делом простира се у средишњем делу доње Великоморавске низије, у југоисточном делу Подунавског округа. Окружена је општинама Смедерево на северу, Жабари и Свилајнац на истоку, Лапово на југу, Рача на југозападу и Смедеревска Паланка на западу. Динамика демографских и економских промена на територији општине Велика Плана последица је рефлексације реализације и изградње аутопута, а поготову железнице, који је спречио могућност изолације ове територије, извршивши интегрисање у шири европски контекст. Стратешки веома важна је просторна, као и економска оријентација ка повезивању Велике Плана са Смедеревом и Смедеревском Паланком и околином. Општини Велика Плана регионални аспект чини природни стратешки потенцијал –уз

претпоставку уклањања садашњих ограничења-који се може изказати у неколико основних ставова:

а) Развој, унапређење и модернизација регионалних и путних праваца – државни путеви II реда: Смедеревска Паланка – Велика Плана - Жабари (исток-запад);

б) Развој и унапређење регионалног путног правца (државни пут II реда) Марковац – Велика Плана – Смедерево – "кичма" Општине, алтернативна саобраћајница Е-75 Аутопута Београда - Ниш;

ц) Регионални технички систем - водоснабдевање, електроенергетика, телекомуникације, гасификација;

д) Регионално повезивање и валоризација природних и антропогених ресурса и материјалне базе

е) Туризам – формирање заједничке понуде и јединствених интеријера: културно-историјских, излетничких, планинских, бициклистичких стаза,....;

ф) Активирање Велике Мораве и приближавање Дунаву.

Основне демографске карактеристике и индикатори са пројекцијом демографског развоја – становноштво и мрежа развоја насеља

Базирајући се на подацима добијеним на основу резултата пописа обављеног 2011. године, на територији општине Велика Плана живи укупно 45.725 становника.

Надлежна служба Дома здравља у Великој Плани је током 2012. године евидентирала 326 новорођенчади на територији ове општине, што говори о тенденцији даљег пада природног прираштаја. Број умрлих лица на територији општине у 2012. години је 490.

Током 2012. године, на територији општине Велика Плана, закључено је 187 брака, док је у 2009. години према подацима Судске јединице 1 у Великој Плани поднето 95 тужби за развод брака, од чега је правноснажно окончано 84 поступка.

Пописом из 2011. године евидентирано је укупно 13430 породица у општини Велика Плана.

т-1

Велика Плана	Домаћинства
Град	5.374
Велико Орашје	707
Доња Ливадица	528
Крњево	1.247
Купусина	62
Лозовик	1.535
Марковац	988
Милошевац	937
Ново Село	389
Радовање	176
Ракинац	307
Старо Село	895
Трновче	285
Укупно	13.430

У наведеној табели је приказан број домаћинства по насељеним местима Општине Велика Плана

Стасстаросна структура становништва
Т-3

Старосна група	до 4 године старости	5 – 14	15 – 29	30 – 60	преко 60 година старости
Општина Велика Плана	1.976	5.231	8.596	17.468	11.005
Укупан број становника Подунавског округа	10.030	24.963	42.974	85.811	45.589
Учешће у укупном броју становника Подунавског округа	4.7%	11.87%	20.44%	40.80%	21.68%

Основне демографске карактеристике Подунавског округа су незнатно смањење укупног броја становника у периоду између 2002. и 2011. године, густина насељености изнад просека за Републику, незнатно веће учешће пољопривредног становништва у односу на градско, већи степен учешћа младе популације до 27 година и уравнотежена полна структура

Укупан број становника општине Велика Плана, према попису 2011. године РС Републички завод за статистику - Општине у Србији износи 45.725 становника са просечном густином насељености од 129 ст/км², што је више у односу на републички просек.

Табела бр. 4. Број становника и густина насељености

	Република Србија	Подунавски округ	Општина Велика Плана
Број становника	7 120 666	198 184	45725
Површина (км ²)	88 361	1 248	345
Густина насељености (бр.стан.км ²)	81	159	133

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2011. године)

У односу на 2002. годину број становника је 2011. године повећан за 1255.

Табела бр. 5 Број и кретање становника у последњем међупописном периоду 2002. - 2011. год.

	Република Србија	Подунавски округ	Општина Велика Плана
Попис 2002. године	7 498 001	210 290	44 470
Попис 2011. године	7 120 666	198 184	45 725
Апсолутни пораст/пад становн.	- 377 335	- 12.106	1255

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2011. године)

Становништво општине је просторно дистрибуирано у једно градско насеље и 12 сеоских насеља.

Табела бр.7 Број становника у насељима општине В. Плана и густина насељености

(стан./км²)

Насеље	Површина кат. општина (км ²)	Број становника (Попис 2011 0. године)	Густина насељености (стан./ км ²)
1. Велика Плана	47.84	17168	358.86
2. Велико Орашје	21.26	2 247	105.69
3. Доња Ливадица	20.84	1909	91.60
4. Крњево	47.03	4 307	91.57
5. Купусина	/	210	/
6. Лозовик	44.51	5 764	129.49
7. Марковац	31.49	3 616	114.83
8. Милошевац	31.44	3 378	107.44
9. Ново Село	16.95	1 369	80.76
10. Радовање	12.87	614	47.70
11. Ракинац	26.38	1 057	40.07
12. Старо Село	33.97	3 151	92.94
13. Трновче	10.84	935	86.25
УКУПНО	345. 49	45725	132.35

*Извор : РС Републички завод за статистику

Разматрајући прикупљене податке – анализом забележеног стања и узимајући у обзир присутно ограничење непотпуне и недовољно прецизне аналитичке основе – основни параметар за дефинисање прогнозе и пројекције становништва готово је немогуће препознати, осим у делу евидентно младе популације у општини. Иста би се одређеним стимулативним мерама у различитим секторима, планским смерницама и решењима и адекватном демографском политиком, могла условно рехабилитовати у смислу – пре свега – образовања, а затим и запошљавања, различитим субвенцијама и повластицама, са обезбеђењем могућности постизања задвољавајућег економског и друштвеног стандарда – и као таква би могла бити носилац позитивних демографских токова, односно повећања природног прираштаја становништва. Плански модел популационих токова биће резултанта претпостављених утицаја свих релевантних фактора који детерминишу демографске процесе и токове – од испољених тенденција и актуелних демографских структура, до претпоставки о ефектима демографске политике.

У овом моменту претпостављена пројекција становништва би се могла изразити само квантитативно, односно као апсолутно увећање од у односу на број становника по последњем Попису 2011. године од 45 725 становника (- укупан број становника + 111 – избегла лица + 2014 – расељена лица), што би у наредном планском периоду, до 2020. године, износило укупно 47850 становника, узимајући у обзир решавање статуса избеглих и расељених лица трајно на територији општине, односно увећање за 2125. лица.

Привредне делатности на подручју општине

Општина Велика Плана свој досадашњи развој не дугује једној монофункционалној грани индустрије, већ је изнедрила, ослањајући се на потенцијале општине, предузећа из области прехранбене, металне и грађевинске делатности индустријског сектора.

„Млекара Плана“ А.Д. представља значајан елемент индустријског прерадног типа, јер користи сировинску базу са територије општине Велика Плана. Запошљава 62 радника.

Акционарско друштво „Напредак“, млинско-пекарско предузеће које се бави складиштењем и мељавом житарица, производњом млинских и пекарских производа, трговином прехранбених производа на велико и мало, са пласманом финалних производа за подручје Велике Плана и околних општина, и упошљава 122 радника.

МИЛФАРИНА“ Д.О.О. – делатност предузећа је трговина на велико житарицама и зрнастим производима. Укупан број запослених је 28 радника.

ФАБРИКА СТОЧНЕ ХРАНЕ 100% – изванредан пример предузетништва приватног сектора, који се бави производњом сточне хране. Запошљава 159 радника.

«ГОША Монтажа» АД Велика Плана – делатност предузећа је монтажа опреме, челичних конструкција и пружање услуга у коришћењу механичких дизалица. Број запослених је **743 радника**. Стратегијски значај предузећа проистиче не само из броја радника и њихове квалификационе оспособљености, већ и због мале заступљености те врсте послова на нашем тржишту.

„РАЈ ФЕРТ“ Д.О.О. производи жичане производе, ланце и опруге. Запошљава 23 радника.

ПРОИЗВОДНО ТРГОВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „ ДИС“ Д.О.О .- делатност предузећа је трговинска. Укупан број запослених је 950..

ДОО „СУПЕРИОР“ – је предузеће које се бави повртарском производњом и стварањем сорти хибрида. Запошљава 36 радника.

„ ПОДРУМ РАДОВАНОВИЋ“ Д.О.О. – делатност предузећа је производња грозђа од вина. Од механизације поседује трактор и машину за зелену резидбу. Број запослених на неодређено радно време је 7 радника. Производња на годишњем нивоу је 400.000 литара вина.

„ ЈУГОПРЕВОЗ ВЕЛИКА ПЛАНА“ АД – је акционарско друштво које се бави превозом путника у приградском и међуградском саобраћају, туристичким саобраћајем, као и пружањем сервисних и станичних услуга трећим лицима. Бави се и превозом путника у иностранству. Основано је 1978. године и кроз разне трансформације израсло у модерно саобраћајно предузеће које поседује 30 аутобуса, две аутобуске станице (у Великој Плани и Милошевцу), сервисну радионицу која пружа услуге и трећим лицима. Возни парк састоји се од 30 аутобуса (24 међуградска и 6 приградска аутобуса). Запошљава 105 радника (88 ради на неодређено време, а 17 радника на одређено време). У току 2012. године предузеће је превезло 2.371.000 путника, пређено је 2.036.000 км и остварен је бруто приход од 225.482.000 динара.

Првенствени позитивни утицај на развој целокупног друштвеног и привредног живота у Великој Плани треба очекивати од систематичног и

планског ослањања на предности ове општине у погледу изразито добре саобраћајне повезаности са кључним путним правцима који се укрштају на подручју ове општине. Уз одговарајуће мере на изградњи инфраструктуре, логично је да на овом подручју постигне се значајно привлачење инвеститора, те отварање нових радних места.

Јединица локалне самоуправе Велика Плана

Правни оквир општине Велика Плана је регулисан Законом о локалној самоуправи и Статутом општине. По овом Статуту општина има статус правног лица. Сви послови који се односе на општину Велика Плана се реализују преко органа Скупштине општине, председника општине и Општинског већа. Општина преко својих органа у складу са Уставом и Законом доноси програме развоја, урбанистичке планове, буџет и завршни рачун, уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и друге послове који су у интересу грађана. Општина има надлежност у области основног и средњег образовања, културе, физичке културе, друштвене бриге о деци, примарне здравствене заштите, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите, заштите споменика културе.

Општинска управа: Законом о локалној самоуправи чланом 49. регулисано је да општинска управа може да образује као јединствена служба или за поједине области. До доношења Закона о локалној самоуправи, Општинска управа општине Велика Плана је била орган општине, а сада је у складу с поменутиим Законом организована као јединствена служба, ради обједињавања послова, ефикаснијег пружања услуга грађанима, боље контроле и надзора над радом запослених и постављених лица.

Надлежност Општинске управе регулисана је у члану 48. Закона о локалној самоуправи и чланом 56.

Територију јединице локалне самоуправе чини подручје 13 насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав. Општина је основна територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа.

Свој рад заснива на Уставу Републике Србије, Закону о локалној самоуправи, Закону о државној управи, Закон о радним односима у државним органима и још на основу многих других Закона, уредби и одлука. Основни правни акт јединице локалне самоуправе је Статут. Општина Велика Плана има 16 Месних заједница и 12 Месних Канцеларија са укупно 8 запослених радника.

Општинска управа:

1. Припрема нацрте прописа и других аката које доноси скупштина општине и председник општине;
2. Извршава одлуке и друге акте скупштине општине и председника општине;
3. Решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација из изворног делокруга општине;
4. Обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општинских аката скупштине општине;

5. Извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено општини;

6. Обавља стручне и друге послове које утврди скупштина општине и председник општине.

Органи општине су: скупштина општине, председник општине и општинско веће.

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем. Општина Велика Плана има 39 одборника. Општинском управом, као јединственом службом, руководи начелник општинске управе.

Установе за социјалну заштиту

- **Центар за социјални рад**, ул. Пионирска 1 В.Плана, основан 1977 године. Просторни капацитети су 13 радних просторија односно зграда у површини од 240 м². Нема зграда у власништву, три објекта која су намењена социјалном становању у заштићеним условима дати су Центру на управљање. Стручни рад је од 01.09.2009. године организован по систему вођења случаја и свако од стручних радника - водитеља случаја је задужен за своју територију. Број корисника у 2013. години је 7411. Свој рад заснива на Закону о социјалној заштити, Породичном закону, Закону о прекршајима, Закону о извршењу кривичних санкција, Закону о финансијској подршци породици са децом, Закону о избеглицама, Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Одлуци о правима у социјалној заштити општине Велика Плана, као и упуствима Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије.

Институција има Програм рада и Извештај о раду на годишњем нивоу.

Органи управљања у институцији су Управни и Надзорни одбор.

Центар за социјални рад сарађује са другим институцијама: Општинском управом В.Плана, надлежним судовима и тужилаштвима, Полицијском управом, са свим образовним и здравственим установама, предшколском установом, Домом здравља, са установама социјалне заштите, Центром за породични смештај деце без родитељског старања – Милошевац, НВО : Црвеним крстом и Удружењем Рома као и са медијима.

Центар за социјални рад финансира се из буџета Републике и буџета локалне самоуправе.

Корисници Центра за Социјални рад.

Табела бр.10

године	Број корисника
2008	3973
2009	5008
2010	5922
2013	7411

Као што се из приложене табеле види број корисника Центра за Социјални рад расте из године у годину у односу 2008/2013.

- **Центар за породични смештај деце без родитељског старања „Рада Младеновић-Ђулић – Црна“ – Милошевац**, ул. Кнеза Михајла бр. 1. Центар је почео са радом 29.03.1931 године. Регистрован је као установа за смештај деце без родитељског старања. Површина зграде установе је 160 м² (2 објекта). Друга зграда је површине 250 м², игралиште за децу површине 450 м². У другој згради налази се библиотека са читаоницом и сала за састанке са хранитељицама и децом, архива, етно соба, магаџински простор, гаража, котларница. Саграђена је и зграда за децу са сметњама у развоју величине 80 м².

Центар је у надлежности Министарства рада, запошљавања и социјалне политике. Установа заснива рад на Закону о социјалној заштити, Закона о раду, важећих прописа, норматива, стандарда социјалне заштите - породични смештаји годишњег програма рада Установе. Делатност Центра је хранитељство – смештај, праћење, развој и адаптација деце у хранитељским породицама. Центар пружа следеће услуге: смештај деце у хранитељским породицама, укључивање и праћење у процесу образовања, припрема деце за повратак у породицу порекла, праћење здравственог статуса деце, контрола контаката деце са породицом порекла, даље школовање, припрема за промену облика заштите, усвојење (припрема детета и породице), избор и обука нових хранитељских породица по програму надлежног Министарства, процена подобности хранитељских породица, сарадња са матичним Центрима за социјални рад, Владиним и НВО, медијима, школама и предшколским установама, здравственим институцијама.

Волонтерски рад је заступљен у оквиру Центра, клуба хранитеља „Милошевац“ и код издавања листа „Хранитељица“.

На локалном нивоу Центар сарађује са: Општинском управом, Центром за социјални рад, Домом здравља, школама и предшколском установом, установама културе, Црвеним крстом, СУП-ом, судом, Колом Српских сестара, Месном заједницом, НВО, клубовима и удружењима грађана.

Ова Установа сарађује и са 56 Центара за социјални рад, надлежним Министарством, Регионалним центрима за породични смештај и усвојење, Установама културе, Црвеним крстом Србије, Домовима за децу без родитељског старања, Домовима за смештај старих лица, СОС Дечје село Краљево, ЊКВ принц Александар и принцеза Катарина, специјализованим клиникама за децу и омладину, специјализованим здравственим институцијама, клубовима у удружењима на нивоу Републике.

Установу посећују разне иностране, Владине и Невладине организације, стране амбасаде.

Центар за породични смештај деце финансира се из буџета Републике Србије и локалне самоуправе.

Установа збрињава и прима на смештај све више деце са одређеним тешкоћама у развоју. У Центру за породични смештај и усвојење тренутно је на смештају у хранитељским породицама 180 деце лишене родитељског старања. Од тога више од половине деце (108) је са сметњама у развоју. Све комплекснија проблематика изискује велику одговорност и ангажовање стручних радника у праћењу деце без родитељског старања. Указује се потреба за повећањем броја стручних радника (дефектолог, логопед, педагог, психолог, педијатар, дечији неуропсихијатар), персонални и

педагошки асистент, потреба за систематском и планском едукацијом из области психо и социо терапије као и формирање неопходне базе података, чиме би се постигао квалитетнији приступ и отклањање проблема у раду са децом и породицама.

Постојање просторних капацитета Центра могло би у наредном периоду да задовољи пријем нових кадрова чиме би се квалитет услуга подигао на виши ниво.

Здравствене установе

- **Дом здравља „Др Милан-Бане Ђорђевић“** обавља здравствену делатност на примарном нивоу. У оквиру здравствене установе налазе се 8. здравствених амбуланти и 4. здравствене станице.

У току 2012. године број обављених прегледа је : 24.526 предшколске деце, 23.439 школске деце, 132.469 одраслих. У служби медицине рада обављено је 21.643 прегледа, 3.906 у Антитуберкулозном одељењу.

У току 2012. године обављено је 1.863 систематских прегледа у основним школама а 519 у средњим школама.

Дом здравља-патронажна служба је у сарадњи са Црвеним крстом В.Плана реализовао пројекат: „Бриге о старима“ .

Патронажна служба активно сарађује са свим Месним заједницама на територији општине (мерење крвног притиска, мерење шећера у крви), спроводи програм промоције, подршке и заштите дојења.

Пројекти Дома здравља у 2012. години су: Школа исхране, Пројекат акредитације „ Дилс“, Бриге о старима - ППС у сарадњи са Црвеним крстом.

На нивоу Установе, а у циљу промоције здравља обележавају се светски дани борбе по Календару здравља и у њиховом обележавању учествују све службе и диспанзери.

Национална Служба за запошљавање

Национална Служба за Запошљавање Велика Плана је испостава филијале у Смедереву. Свој рад заснива на: Закону о раду, Закону о запошљавању и многим уредбама. Национална Служба за запошљавање финансира се из Републичког буџета.

На евиденцији НСЗ налази се 3800 лица (од тога 2078 жена). Први пут траже запослење без радног искуства на дан 31.01.2012. године 1.351 лице (893 жене)а који су били у радном односу , а траже запослење 2.229 лица (1.048 жена). У 2012. години је одржан сајам запошљавања у Великој Плани у Центру за културу „Масука“ на којем је од позваних 29 послодаваца, учешће узело 22 послодавца. Позвано је 779 незапослених лица са евиденције НСЗ, а присуствовало је 536 лица.

У 2012. години уз субвенције за самозапошљавање, 27 лица је основало своју делатност и 1 лице ОСИ.

Представници Националне службе за запошљавање налазе се и у Савету за запошљавање чији је оснивач Општина Велика Плана. Задатак Савета је да у складу са Законом, надлежним органима општине даје мишљења и препоруке у вези са доношењем програма и спровођењем активне политике запошљавања од значаја за општину, у вези

организовања јавних радова и радним ангажовањем незапослених лица у извођењу јавних радова на територији општине, спровођење програма додатног образовања и обуке незапослених лица као и о другим питањима од интереса за запошљавање на нивоу општине.

Локални медији

На територији општине Велика Плана постоје следећа јавна гласила (штампана и електронска) :

- Студио за производњу и дистрибуцију радио и тв програма „Лаки Стрес“ Божидар Ивковић предузетник, са пословним седиштем у Великој Плани;

- СЗТР и издавачка кућа „Кофип“ Гордана Мићовић предузетник, са пословним седиштем у Великој Плани;

- „Џокер“ агенција Илић и други, Ортачко Друштво са пословним седиштем у Великој Плани.

- РТВ „Плана“ са пословним седиштем у Великој Плани.

Анализа стања

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ су се општини Велика Плана избориле за делимично уклањање неких физичких баријера како би се олакшало кретање улицама. То је основ за остваривање било каквих права, али оно што није учињено је омогућавање прилаза свим јавним установама како би ова лица могла што самосталније да користе сервисе јавних установа. Још увек предстоје многе акције за унапређење положаја особа са инвалидитетом до позиције равноправних грађана који уживају сва права и одговорност што је и стратешка сврха реформе социјалне заштите.

Центар за социјални рад има непосредан утицај кроз пружање помоћи својим корисницима. Постоји организован сервис персоналних асистената и помоћ у кући, наравно са циљем развоја и ширења капацитета ових услуга.

Национална служба за запошљавање је такође значајан чинилац, али њен утицај је посредан јер за сада не постоји посебан програм стимулација запошљавања лица са инвалидитетом. Локална самоуправа као посредан актер даје финансијску помоћ установама и удружењима која су својим радом везана за програм помоћи особама са инвалидитетом.

Од образовних институција, посебно је значајна школа за основно и средње образовање која пружа могућност образовања појединим категоријама особа са инвалидитетом О.Ш. „Свети Сава“ Велика Плана, О.Ш. „Академик Радомир Лукић“ Милошевац. Наравно и здравствене институције су укључене кроз рад патронажне службе у Дому здравља.

Удружење особа са инвалидитетом „Воља за животом“ са својим волонтерима су такође део сектора који брине о особама са инвалидитетом.

Насупрот разним предрасудама које су се манифестовале на различите начине и различитим интензитетом у појединим епохама брига о особама са инвалидитетом водила се још и пре наше ере. Развојем друштва у појединим епохама и друштвеним формацијама, а нарочито у новије време, брига о особама са инвалидитетом покренула је нове облике и форме и постала обавеза друштва и држава. Оновни стратешки циљ који се жели достићи је бољи животни стандард особа са инвалидитетом а то ће се пре свега постићи њиховом интеграцијом и тототалном интеграцијом, јер нема потпуно неспособних, као што нема апсолутно способних.

Животни стандард особама са инвалидитетом ће се побољшати, ако наша брига престане бити повремена, добровољна и парцијална, те мора бити локална, национална и међународна брига - обавеза.

Особе са инвалидитетом живе и даље у високом степену социјалне изолације, етикетања, занемаривања, прекомерне заштите, пасивног коришћења права.

Анализа

Пратећи свеукупно становништво општине Велика Плана, примећује се пораст броја особа са инвалидитетом. Такође, примећује се да је економска ситуација у земљи непосредно утицала на квалитет живота особа са инвалидитетом. Сви покушаји да се они укључе у радне процесе најчешће остају без успеха јер се на сваком кораку

сусрећу са неразумевањем околине и са предрасудама у односу на њихове радне способности због чега углавном беже у изолацију, што оставља трајне последице на њихов живот.

Табела бр.26

Врста оштећења	2009.		2010.		Индекс 2009/2010
	Број	%	Број	%	
Тешко мент. ометена	12	17,3	13	16,8	
Теже мент. ометена	4	5,8	4	5,2	
Умерено мент. ометена	12	17,3	15	19,4	
Лако мент. ометена	17	24,6	18	23,4	
Аутистична					
Слепа	5	7,2	4	5,2	
Глува	3	4,3	3	3,9	
Са телесним сметњама	2	2,8	4	5,2	
Вишеструко ометена у развоју	11	15,9	12	15,6	
Говор и глас	3	4,3	4	5,2	
УКУПНО :	69	100,0	77	100,0	

Анализа демографске структуре становништва на подручју општине Велика Плана показује да је у 2010. год. било 77 детета, са различитим степеном менталне ометености и физичким поремећајима.

T-28 Структура одраслих лица према врсти оштећења :

Одрасла лица	2009.		2010.		Индекс 2006/2005
	Број	%	Број	%	
Са оштећеним слухом и видом	15	69,1	16	68,1	
Ментално недовољно развијена	46	21,2	51	21,8	
Душевно оболела	38	17,5	35	14,9	
Теже физички оболела	87	40,1	91	38,7	
Остала инвалидна	31	14,3	42	17,9	
УКУПНО :	217	100,0	235	161,4	

Приказни подаци су преузети из годишњег извештаја Центра за социјални рад. Напомињемо да су ови подаци променљиви из разлога што постоји велики број поднетих захтева који чекају лекарску комисију, одређени број корисника има органичено право коришћења туђе неге и помоћи, право такође престаје услед смрти корисника.

У оквиру социјалне и породично правне заштите особа са инвалидитетом Центар за социјални рад пружа следеће врсте заштите: привремено старатељство, додатак за негу и помоћ, помоћ у кући, смештај у установу, смештај у другу породицу, новчана социјална помоћ, једнократна помоћ у новцу, право на путне трошкове и исхрану породица, право на накнаду трошкова сахране, социјално становање у заштићеним условима, право на бесплатан оброк. Код старатељства за одрасла лица са инвалидитетом улажу се напори да се пронађу

одговарајућа подобна лица, са потпуном обрадом стручног тима Центра.

У Великој Плани је 2005. год. основано удружење лица са инвалидитетом „Воља за животом“ чији је задатак да омогући лакше остваривање права и задовољавања специфичних потреба лица са територије ове општине.

Подаци добијени од удружења „Воља за Животом“

T-30

Старосна структура	Лица	Мушки	Женски
		82	65
1-25	37		
26-64	85		
65-79	20		
Преко 80	5		
укупно	147		

Наведени подаци у табели се односе на особе оболеле од дечије и церебралне парализе, мултиплекс склерозе, ампутирани и остали различити облици инвалидитета.

Удружењу особа са церебралном и дечијом парализом „Воља за животом „ Велика Плана је реализовало пројекат „ Приступ за све „ , који је финансирано Министарство рада и социјалне политике. Циљ пројекта је био стварање приступачног физичког окружења што је допринело унапређивању услова за подизање квалитета живота ОСИ и њиховом активном укључивању у све сфере друштвеног живота. Овим пројектом су уклоњене архитектонске баријере испред јавних установа у граду.

Реализован је и пројекат „ Дневни центар Лане „ , финансиран је од стране Министарства рада и социјалне политике. Циљ пројекта је ванинституционална помоћ деци са последицама церебралне и дечије парализе и другим категоријама телесно инвалидних лица категорисаних као вишеструко ометена, и њиховим породицама у задовољењу егзистенционалних потреба, кроз активности Дневног центра „ЛАНЕ“.

Реализован је пројекат „ Персонална асистенција за особе са инвалидитетом „ , такође је финансирано Министарство рада и социјалне политике. Циљ је омогућавање подршке самосталном животу и пуно грађанско учешће особа са инвалидитетом у Великој Плани.

Удружење је реализовало пројекат Клуб за особе са инвалидитетом „ Укључи се и постани видљив „ , финансиран од Министарства рад и социјалне политике и Међународне банке за обнову и развој. Циљ је стављање у функцију Клуба за ОСИ у општини Велика Плана како би се створиле једнаке могућности за ОСИ, да кроз активности Клуба искажу своја интересовања и могућности, а подразумева се и учешће шире популације грађана.

Пројекат „ И ја могу и хоћу „ финансиран је од европске фондације АСБ. Циљ је био интеграција особа са инвалидитетом у друштвеном животу кроз њихово активно укључивање и стално ангажовање. Формиран је радни простор за израду декоративних свећа, које се пласирају на тржиште.

Пројекат „ Запошљавање особа са инвалидитетом „ , финансирало је Министарство рада и социјалне политике преко Јавних радова Националне службе за запошљавање. Циљ јавног рада је да се поспешу степен запослености особа са инвалидитетом и стварање потребних услова за њихов рад, економско осамостаљивање и њихово активно укључивање у заједницу. Овим јавним радом подиже се ниво запослености особа са инвалидитетом, подизање општег благостања кроз примену адекватних мера за борбу против сиромаштва што преставља свакако приоритетски задатак свих чинилаца друштва.

Људски ресурси

У Удружењу особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ је запослено 4 лица на неодређено време и већи број волонтера.

Материјални ресурси

Удружење особа са церебралном и дечијом парализом „Воља за животом“

- Удружење користи просторије које су технички опремљене.
(канцеларију у згради Општине , „Клуб за особе са инвалидитетом „Срце на длану“ и Дневни центар за особе са инвалидитетом „ Лане“, комби возило)

Општинска Организација слепих и слабовидих Велика Плана
Т-29

Слепа лица		Слабовида лица	
мушко	женско	мушко	женско
11	12	24	21
Укупно 23		Укупно 45	

Општинска Организација слепих и слабовидих Велика Плана броји 68 чланова. Од тог броја слепих лица је 23 (12 жена и 11 мушкараца) и слабовидих 45 (21 жена и 24 мушкарца).

Организација глувих и наглувих броји 33 глувих лица, од којих су 11 особа женског пола, а 21 мушког пола. Наглувих лица у организацији је 33 од којих је 17 жена, 16 мушкараца.

SWOT- анализа за особе са дечијом и церебралном парализом

Снаге (S)	СЛАБОСТИ (W)
<ul style="list-style-type: none"> - Дневна комуникација Удружења са својим чланством; - Потреба за сталним запослењем; - Доступност свих расположивих информација од значаја за ову групуацију; - Повезивање са јавним сектором; - Медијска заступљеност; - Постојећи, законом утврђен систем пружања услуга социјалне заштите за ОСИ; 	<ul style="list-style-type: none"> - Финансијска подршка; - Недовољан број запослених; - Персонална асистенција - неопходно је проширити капацитете; - Запошљавање ОСИ (недостатак радних места за ОСИ)
МОГУЋНОСТИ (O)	ПРЕТЊЕ (T)
<ul style="list-style-type: none"> - Побољшање законске регулативе; - Свест окружења о објективним околностима незапослености; - Брига локалне заједнице и кључних актера; - Финансирање стручног кадра; - Персонална асистенција; - Отварање радних места и запошљавање ОСИ 	<ul style="list-style-type: none"> - Неструктурирана медијска промоција права ОСИ; - Економска нестабилност;

Проблеми

- Проблем особа са инвалидитетом је средина која их ограничава.
- Недовољно развијена свест локалне заједнице о особама са инвалидитетом;
- Материјални и психосоцијални проблеми;
- Немогућност образовања (непостоји средње образовање за особе са инвалидитетом;
- Незапосленост;
- Неприступачан јавни превоз;
- Недостатак косих равни;
- Недостатак уских врата;
- Недостатак паракинг места;
- Потреба за персоналним асистентима с обзиром на број корисника;
- Потреба за педагошким асистентима;
- Недовољно развијен систем подршке/ сервисних услуга у кућним условима;

Препоруке и циљеви

Развити ефикасну правну заштиту, уз развијене и спроведене планове превенције и спречавања дискриминације особа са инвалидитетом, као и планове сензибилизације друштва по питањима инвалидности.

- Социјалне, здравствене и друге услуге базирани на правима и потребама корисника учинити доступним, у складу са савременим међународно прихваћеним методама процене инвалидности и потреба;
- Развити политике мера и применити програме, нарочито у областима образовања, запошљавања, рада и становања, који особама са инвалидитетом прижају једнаке могућност и подстичу самосталност, лични развој и активан живот у свим областима;
- Особама са инвалидитетом осигурати приступ изграђеном окружењу, приступачном превозу, информацијама, комуникацијама и услугама намењеним јавности, а кроз и спровођење плана уклањања баријера и изградње приступачних објеката и услуга.
- Осигурати особама са инвалидитетом адекватан стандард живљења и социјалну сигурност.

Закључак

Дуги низ година особе са инвалидитетом биле су изложене тихој маргинализацији, прикривеној или отвореној дискриминацији. У последњој декади десиле су се огромне промене у свету инвалидности. Они захтевају иста права, бенифиције и обавезе које уживају остали чланови друштва, јер им то и заиста припада. Свака организација без обзира да ли је државна, друштвена, невладина, јавна или приватна у обавези је да промовише активно право грађанина и укључивање инвалида у друштво. Потребно је развити програме помоћи и подршке особама са инвалидитетом и њиховим породицама како би се створиле могућности да воде активнији, самосталнији и садржајнији живот. У изради ових програма неопходно је међуинституционално партнерство и активна партиципација самих корисника/ца.

ВИЗИЈА

**ОПШТИНА ВЕЛИКА ПЛАНА ПРУЖА СТВОРЕНО И УКЉУЧИВО ДРУШТВО
СА ЈЕДНАКИМ МОГУЋНОСТИМА ЗА СВЕ ГРАЂАНЕ**

МИСИЈА

**ПРИМЕНОМ МЕЂУНАРОДНИХ СТАНДАРДА ОБЕЗБЕДИТИ УСЛОВЕ
КРОЗ ИНСТИТУЦИОНАЛНА РЕШЕЊА СА ЦИЉЕМ ЗАДОВОЉАВАЊА
ПОТРЕБА ОСИ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ И ЊИХОВО РАВНОПРАВНО
УЧЕСТВОВАЊЕ**

Приоритети (према Стандардним правилима УН-а о изједначавању могућности за ОСИ):

I Сервиси – службе подршке (Стандардно правило 4)

- Приоритет 1 – Персонална асистенција
- Приоритет 2 – Дневни боравак

II Запошљавање (Стандардно правило 7)

- Приоритет 3 - Формирање радног центра за рад особа са инвалидитетом
- Приоритет 4 - Примењивање закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању ОСИ

Приоритетне групе:

- Корисници туђе неге и помоћи
- Деца,
- Омладина,
- Жене,
- Националне мањине

Партнери:

Општинска организација глувих и наглувих лица Велика Плана, Општинска организација слепих и слабовидих лица Велика Плана, Црвени крст Велика Плана, Центар за социјални рад Велика Плана, Дом здравља Велика Плана, Удружење особа са ампутацијама Велика Плана.

Основ за попис потреба ОСИ и ресурса у заједници била су 22 Стандардна правила УН-а за изједначавање могућности за особе са инвалидитетом и Агенда 22. Након пописаних потреба ОСИ коалиција је на основу установљених критеријума одредила следеће приоритете и области:

I Стандардно правило 4 – Сервиси службе подршке

Приоритет 1.

Персонална асистенција

Персонална асистенција је један од важних предуслова за остваривање самосталног живота чији основни принципи, такође, одсликавају предност оваквог вида сервиса: могућност избора, самостално доношење одлука, контрола, одговорност и право на грешку.

Идеја је да се у Врликој Плани развије Сервис персоналних асистената за групу од 4 особе са тешким телесним инвалидитетом. Сврха услуге персоналне асистенције је пружање подршке ОСИ у одржавању и унапређивању квалитета њеног живота кроз одржавање што већег степена самосталног живота, уз активно учешће у заједници. Главне активности су: Припрема и организовање Сервиса персоналних асистената за групу од 4 корисника, обука корисника и персоналних асистената, медијска промоција услуга за ОСИ, заступање и лобирање за трајно организовање Сервиса на локалу.

Циљ: Пројекат ће омогућити подршку самосталном животу и пуно грађанско учешће особа са инвалидитетом у Великој Плани.

Решење: Обезбедити персоналну асистенцију за четири персонална асистента за 2015. годину од буџета Општине Велика Плана. Потреба за већим бројем персоналних асистената обезбеђиваће се преко пројеката Јавних радова Министарства рада, запошљавања и социјалне политике.

Кораци: Планирати у буџету општине надокнаду за услуге персоналне асистенције и успоставити Сервис персоналних асистената

Партнери: Општина Велика Плана

Носиоци: Удружење особа са церебралном и дечијом парализом „Воља за животом „ Велика Плана

Време: 2015. година

Трошкови: 1.706.624,16 динара (буџет Општине за годину дана зараде за четири запослена персонална асистента)

Одрживост: Сервис персоналних асистената функционише у складу са стандардима квалитета за сервис ПА као услуге социјалне заштите, који је ушао званично у групу од девет стандарда социјалних услуга. Да би смо могли даље да учествује у овом процесу, потребно је да се настави реализација сервиса за групу корисника у Великој Плани. Општина Велика Плана је показала разумевање и протекле године финансијски је подржала четири персонална асистента. Сервис има велике шансе да постане одржив у будућности, јер је обухваћен новим Законом о социјалној заштити, који је у процедури и уклапа се у планове државе за даљи развој система иновативних ванинституционалних услуга социјалне заштите за ОСИ и њихову социјалну укљученост.

Приоритет 2.

Дневни боравак

Пружање услуга Дневног боравка -као отвореног и трајног вида заштите, што доприноси побољшању социјализације, њиховој ускључености у друштвени живот, побољшаној комуникацији, доступности систематског и стручног праћења, тиме се условљава бољи квалитет живота и породице, а нарочито потенцијалног корисника.

Дневни центар за особе са инвалидитетом – „ЛАНЕ“, представља конкретан вид подршке деци са инвалидитетом и њиховим породицама. Овим пројектом планирано је полудневно збрињавање деце са инвалидитетом, првенствено са последицама церебралне и дечије парализе која су категорисана као вишеструко ометена у развоју. Ангажовањем стручних кадрова, Дневни центар ће кроз негу корисника, комбинацијом едукативних, стимулативних, радно окупационих и инклузивних активности са активностима психо-социјалне подршке, забавно спортске активности, својим корисницима пружити заокружени систем услуга које не постоје у општини Велика Плана, што резултира њиховом слабом уклопљеношћу у шири социјални контекст. Посебан део пројекта је подршка породицама, односно, смањење степена оптерећености и инвалидизације породице. Услугу Дневног центра користио би велики број деце са инвалидитетом из градског и руралног подручја чији родитељи због обавеза (радних обавеза, путовања и сл.) немају где да сместе своју децу што би значило укључивање у активности шире друштвене заједнице као и могућност социјализације и интеграције у заједницу, што је у складу са принципима социјалне политике.

Циљ: Општи циљ пројекта је ванинституционална помоћ деци са последицама церебралне и дечије парализе и другим категоријама телесно инвалидних лица категорисаних као вишеструко ометена, и њиховим породицама у задовољењу егзистенционалних потреба, кроз активности **Дневног центра „ЛАНЕ“**.

Решење: Обезбедити услугу Дневног центра за особе са инвалидитетом у 2016. години, од буџета Општине Велика Плана и из донаторских / пројектних средстава.

Кораци: Планирати услугу Дневног центра „Лане „ у буџету Општине Велика Плана од 2016. године по Одлуци о правима и услугама из области социјалне заштите Општине Велика Плана.

Партнери: Општина Велика Плана, Центар за социјални рад, Дом здравља, Општинска организација глувих и наглувих лица, Општинска организација слепих и слабовидих лица и друге НОВ-е

Носиоци: Удружење особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана

Време: Од 2016. године.

Трошкови: 3.500.000 динара буџет Општине за материјалне и персоналне трошкове.

Одрживост: Сервис има велике шансе да постане одржив у будућности, јер је обухваћен новим Законом о социјалној заштити, који је у процедури и уклапа се у планове државе за даљи развој система иновативних ванинституционалних услуга социјалне заштите за ОСИ и њихову социјалну укљученост, као и предлог Одлуке о правима и услугама из области социјалне заштите Општине Велика Плана.

II Стандардно правило 7 – Запошљавање

Приоритет 3.

Формирање радног центра за рад особа са инвалидитетом

Допринеће се социјална инклузија и радно оспособљавање особа са инвалидитетом, а продајом и запошљавањем особа са инвалидитетом, побољшаће се и друга важна питања у заједници у циљу превазилажења уочених проблема и потреба особа са инвалидитетом, који су део Стратегије за социјалну инклузију, социјалну заштиту и смањење сиромаштва у општини Велика Плана.

У настојању да се обезбеде услови за социјално укључивање особа са инвалидитетом у локалној заједници, као и њихове шире интеграције у свим сферама друштвеног живота, радно оспособљавања и запошљавања особа са инвалидитетом, планираним активностима овог предлога пројекта допринеће се социјална инклузија и радно оспособљавање особа са инвалидитетом, пружиће се и побољшати друга важна питања у заједници, у циљу превазилажења уочених проблема и потреба особа са инвалидитетом који су део стратегије за социјалну инклузију, социјалну заштиту и смањења сиромаштва у Општини Велика Плана.

Циљ: Интеграција особа са инвалидитетом у друштвеном животу кроз њихово активно укључивање и стално ангажовање.

Решење: Обезбедити материјалне трошкове за радни центар и опрему неопходну за спровођење активности.

Кораци: Планирати средства од буџета Општине Велика Плана, пројекте Националне службе за запошљавање, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Европске комисије и друго.

Партнери: Општина Велика Плана, Дом здравља, Општина Велика Плана, Центар за социјални рад, Општинска организација глувих и наглувих лица, Општинска организација слепих и слабовидих лица и друге НОВ-е

Носиоци: Удружење особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана

Време: 2017- 2018 година

Трошкови: 1.000.000,00 динара (адаптација простора пројекат Министарства рада, запошљавања и социјалне политике), 1.400.000,00 динара (материјални трошкови и опремање радног центра - буџет Општине Велика Плана), 1.800.000,00 динара (едукација, надокнада радних терапеута и запошљавање ОСИ – Национална служба за запошљавање).

Одрживост: Пласирањем и продајом производа на тржишту обезбедиће се услови за даљу израду декоративних свећа, а самим тим радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом.

Приоритет 4.

Примењивање закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању ОСИ

ОСИ треба да буду оспособљене да остваре своја људска орава, посебно на пољу запошљавања. Морају им бити пружене једнаке могућности за продуктивно и уносно запошљавање на тржишту рада како у руралним тако и у урбаним подручјима. Закони и прописи у области запошљавања не смеју бити дискриминаторни у односу на ОСИ и не смеју стварати препреке за њихово запошљавање.

Циљ: Примењивање закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању ОСИ и стварање услова за прилагођавање тржишту рада кроз едукацију, тренинге и професионално оспособљавање, као и прилагођавање тржишта рада ОСИ уз подршку локалне заједнице

Решење: Израдити, примењивати и пратити реализацију плана запошљавања ОСИ те запошљавати ОСИ применом Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању ОСИ уз подршку локалне заједнице

Кораци:

- Истраживање о броју незапослених ОСИ на основу личне посете и попуњавања упитника – лично изјашњавање
- Промоција позитивних примера запослених ОСИ, промовисати запошљавање у приватном и јавном сектору
- Израдити План запошљавања ОСИ – план отварања предузећа за запошљавање
- Обезбедити стално ажурирање централне базе подацима из области професионалне рехабилитације и запошљавања ОСИ
- Израдити циљане програме запошљавања
- Израдити програме подршке запошљавању у организацијама ОСИ
- Истражити са послодавцима у којој мери се примењује Закон и да ли се остварују Законом регулисане повластице,
- Израдити јединствену базу података о незапосленим члановима у организацијама ОСИ и обављеним едукацијама

- Организовати семинаре на тему запошљавања ОСИ, развити програме обуке за особље медицинских, социјалних, образовних институција и сензибилизација и развој превентивних програма

Партнери: Општина, Национална служба за запошљавање Велика Плана

Носиоци: Удружење особа са инвалидитетом „ Воља за животом „

Време: 2016. - 2017. година

Трошкови: 1.300.000 динара (300.000 динара буџет Општине Велика Плана и 1.000.000 динара Национална служба за запошљавање кроз пројектне активности).

Наведени приоритети су међусобно уско повезани и сматрају се приоритетима у изради ЛПАИ-а. Сматрамо да може доћи и до мањих промена у одређивању приоритета решења и корака приликом реализације ЛПАИ-а, али да се од задатих приоритета стандардних правила неће одступати.

Механизми и процедуре за ефикасну имплементацију Локалног плана акције:

Локални план акције у области инвалидности тежи да демонстрира спремност за развој одрживог, ефикасног и цивилног сектора као пружаоца услуга уз стимулисање пуног учешћа корисника услуга.

У циљу обезбеђивања пуне и ефикасне имплементације Локални план акције у области инвалидности , поред основних структура за управљање и имплементацију, овим документом се дефинишу и оквирни механизми и процедуре потребне за координацију активности:

- Радна група то јес коалиција најмање једном годишње разматра извештај о спровођењу акционог плана и усваја корективне мере и акционе планове за наредну годину.

- Општина Велика Плана осигурава да ће благовремено, у процесу креирања општинског буџета, презентују акциони годишњи планови проистекли из овог локалног плана и тако обезбеди адекватна финансијска подршка за њихово спровођење.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Потребно је оформити једно радно тело за мониторинг и евалуацију, које ће да прати ЛПАИ, његову реализацију и евентуално ревидирање појединих елемената и активности.

Евалуација је процењивање неке вредности или појаве по неком утврђеном критеријуму или стандарду: То је процена унапред пројектованих и планираних активности неких појединаца, група или институција и њихових резултата.

Евалуација није само завршна процена неког пројекта или програма, већ може бити и процена у свим фазама планирања и социјалних активности.

Евалуација треба да пружи корисне и веродостојне информације које ће омогућити да се поуке интегришу у процес доношења одлука свих партнера.

Овај документ/ политика је основа за израду ЛПАИ-а, а радни материјал су припремили чланови радне групе:

- Радован Радуловић, координатор пројекта и председник Удружења особа са инвалидитетом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Борјанка Јовановић, асистент пројекта и референт у Удружењу особа са инвалидитетом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Душка Ступар, администратор у Удружењу особа са церебралном и дечијом парализом „ Воља за животом „ Велика Плана;
- Др Мирјана Барјактаревић, председник саветодавног одбора за социјална питања, одборник у Скупштини Велика Плана;
- Слађана Которчевић, радник општинске управе, дипломирани економиста и виши референт за план и анализу;
- Драгана Грујић, директор Центра за социјални рад Велика Плана;
- Живорад Марјановић, секретар Општинске организације глувих и наглувих, слепих и слабовидих лица Велика Плана и
- Милорад Златковић, председник Удружења особа са ампутацијом Велика Плана

Стручни консултанти на изради овог документа били су:

1. Радован Радуловић, директор Мреже „ Конекта „ у пружању услуга у социјалној заштити
2. Жељко Плавшић, самостални консултант у социјалној заштити и консултант UNICEF-а
3. Гордан Лончар, председник Центра за оријентацију друштва – COD, Београд